

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 77/07

23 oktober 2007

Arrest van het Hof van Justitie in de gevoegde zaken C-11/06 en C-12/06

Rhiannon Morgan / Bezirksregierung Köln en Iris Bucher / Landrat des Kreises Düren

**DE DUITSE FEDERALE WET STUDIEFINANCIERING LEGT EEN
ONGERECHTVAARDIGDE BEPERKING OP AAN HET VRIJE VERKEER VAN DE
BURGERS VAN DE UNIE**

De bepaling volgens welke voor een opleiding in een andere lidstaat slechts een studietoelage wordt toegekend indien die opleiding de voortzetting is van een gedurende ten minste één jaar in Duitsland gevolgde opleiding, ontmoedigt de burgers van de Unie om gebruik te maken van hun recht van vrij verkeer

Na afronding van haar middelbare school in Duitsland is Morgan, die de Duitse nationaliteit heeft, in Groot-Brittannië gaan wonen. Daar heeft zij een jaar als au pair gewerkt alvorens zij een universitaire opleiding is begonnen. Voor die opleiding heeft zij de Duitse autoriteiten om een toelage verzocht. Deze is haar geweigerd op grond dat de nationale wetgeving slechts een studietoelage toekent indien de opleiding de voortzetting vormt van een gedurende een jaar aan een Duitse instelling gevolgde opleiding.

Bucher, die ook de Duitse nationaliteit heeft, woonde met haar ouders te Bonn totdat zij is verhuisd naar Düren, een Duitse stad aan de grens met Nederland, en een opleiding is begonnen in de Nederlandse stad Heerlen. Bucher heeft de autoriteiten van Düren om een toelage verzocht, die haar is geweigerd op grond dat zij, anders dan de Duitse regeling vereist, geen „vaste” verblijfplaats in een grensstad heeft.

Het Verwaltungsgericht Aachen, waarbij de twee studenten beroepen hebben ingesteld, wenst van het Hof te vernemen of het recht van vrij verkeer van de burgers van de Unie in de weg staat aan de voorwaarde dat de opleiding in het buitenland de voortzetting moet zijn van een gedurende ten minste één jaar in Duitsland gevolgde opleiding. Bij een bevestigend antwoord zou die rechter ook het beroep van Bucher toewijzen.

In zijn arrest van vandaag herinnert het Hof eraan dat de lidstaten weliswaar bevoegd zijn de inhoud van het onderwijs en de opzet van hun respectieve onderwijssystemen te regelen, maar deze bevoegdheid moeten uitoefenen met eerbiediging van het gemeenschapsrecht, in het bijzonder het vrije verkeer van de burgers van de Unie.

Wanneer een lidstaat derhalve een stelsel van studietoelagen hanteert waarbij studenten voor een dergelijke toelage in aanmerking kunnen komen indien zij in een andere lidstaat studeren, dient hij ervoor te zorgen dat de modaliteiten voor de toekenning van die toelage geen ongerechtvaardigde beperking van het vrije verkeer in het leven roepen.

De dubbele verplichting dat de student gedurende ten minste één jaar in Duitsland een opleiding moet hebben gevolgd en in een andere lidstaat uitsluitend diezelfde opleiding moet voortzetten, ontmoedigt de burgers van de Unie wegens de persoonlijke ongemakken, de extra kosten en de eventuele vertragingen die zij meebrengt, Duitsland te verlaten en in een andere lidstaat te gaan studeren. Zij vormt dus een beperking van het vrije verkeer van de burgers van de Unie.

Over de rechtvaardiging van de beperking van het vrije verkeer

Bij het Hof zijn diverse argumenten aangevoerd ter rechtvaardiging van de voorwaarde inzake een eerste studieperiode in Duitsland.

Het Hof erkent dat de doelstelling, te bevorderen dat de studenten hun studie zo snel mogelijk afronden, een legitiem doel kan vormen in het kader van de organisatie van het onderwijssysteem. De voorwaarde inzake een eerste studieperiode in Duitsland is echter ongeschikt voor de verwezenlijking van die doelstelling.

Het vereiste dat de in het buitenland gevolgde opleiding de **voortzetting** moet vormen van de opleiding in Duitsland, is niet evenredig aan het doel, de studenten in staat te stellen na te gaan of zij „de juiste keuze” hebben gemaakt bij hun studie. Dit vereiste **kan studenten immers beletten om in een andere lidstaat een andere opleiding te volgen dan die welke zij in Duitsland hebben gevolgd**. Voor opleidingen waarvoor in Duitsland geen equivalent bestaat, moeten de betrokken studenten kiezen tussen het volledig afzien van de opleiding die zij hadden willen volgen, ofwel het niet meer in aanmerking komen voor een studietoelage.

Het Hof geeft te kennen dat het **in beginsel gerechtvaardigd is dat een lidstaat**, om ervoor te zorgen dat de toekenning van studietoelagen aan studenten die in andere lidstaten wensen te studeren, geen onredelijke last wordt die het algemene niveau van de door deze staat toekenbare steun zou kunnen beïnvloeden, **die steun enkel toekent aan studenten die blijk hebben gegeven van een zekere mate van integratie in de samenleving van deze staat**. De voorwaarde inzake een eerste studieperiode is echter te algemeen en te eenzijdig, aangezien zij een te groot gewicht toekent aan een factor die niet noodzakelijkerwijs een juiste weergave is van de mate van integratie in de samenleving van die lidstaat op het tijdstip van de steunaanvraag.

Het Hof wijst ook het betoog af volgens hetwelk de voorwaarde inzake een eerste studieperiode noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat door diverse lidstaten toegekende steun niet wordt gecumuleerd. Het merkt op dat die voorwaarde in geen geval tot doel heeft, een eventuele cumulatie te verhinderen of in aanmerking te nemen. Derhalve kan niet worden gesteld dat het vereiste van een eerste studieperiode in Duitsland op zich geschikt of noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat geen steun wordt gecumuleerd.

Het Hof concludeert dat **de ingeroepen gronden de beperking van het vrije verkeer niet kunnen rechtvaardigen**.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: CS DE EN FR HU NL PL RO SK

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=C-11/06>

en C-12/06

vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar op „Europe by Satellite”, Europese Commissie, Directoraat-generaal Pers en Voorlichting, L-2920 Luxemburg

Tel: 00 352 4301 35177 Fax: 00 352 4301 35249,

of B-1049 Brussel, Tel: 00 32 2 2964106 Fax: 00 32 2 2965956